

Överförmyndarnämnden

Nämndplan med budget 2024

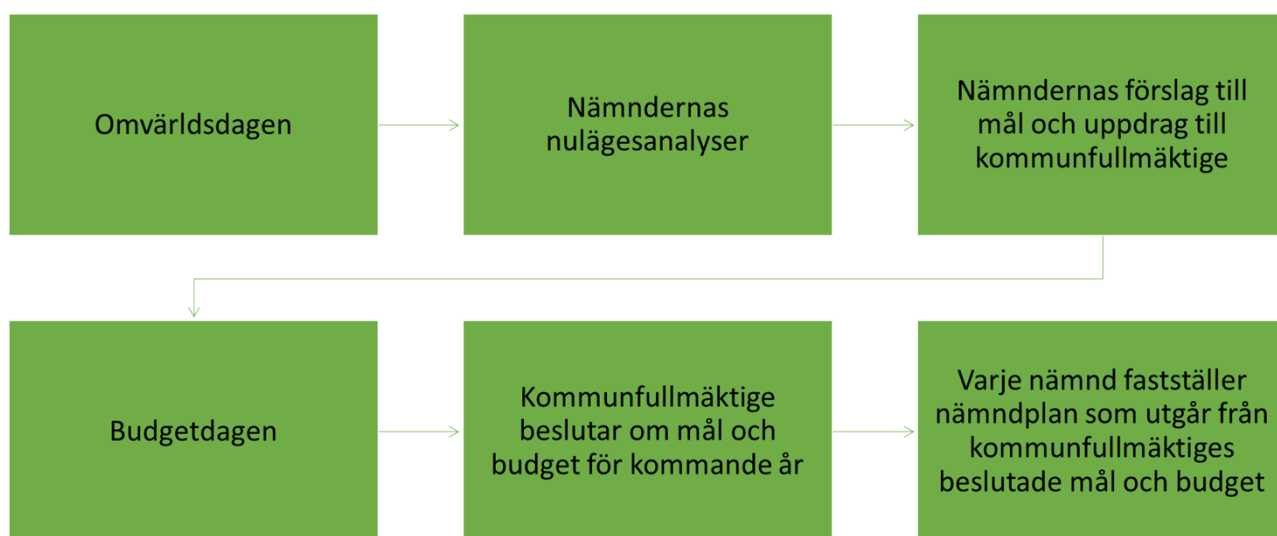
Innehållsförteckning

1 Nämndplanens syfte och funktion i styrmodellen	3
2 Förutsättningar inför 2024	4
3 Mål och uppdrag	5
4 Ekonomisk sammanfattning	8
5 Organisation och basverksamhet	9

1 Nämndplanens syfte och funktion i styrmodellen

Varje nämnd fastställer årligen en nämndplan. Nämndplanen utgår från kommunens vision och kommunfullmäktiges beslutade mål och budget. Planen sammanfattar och beskriver hur varje nämnd ska nå fastställda mål och uppdrag, beskriver planerade aktiviteter under det kommande året samt redovisar de ekonomiska ramarna på verksamhetsområdesnivå.

Nämndplanen är en del av kommunens styrmodell. Styrmodellens process visualiseras nedan:

2 Förutsättningar inför 2024

2.1 Ordförande har ordet

Efter en förfrågan från Alingsås utreds förutsättningarna för avtalssamverkan med andra kommuner för en gemensam organisation av överförmyndarverksamheten. Även andra samverkansformer utreds. Oaktad organisationsform kan det efter beslut i kommunfullmäktige innebära fysisk placering av överförmyndarhandläggare i annan kommun än Ale och i annan arbetsgrupp med andra kollegor. Under tiden de olika alternativen utreds finns osäkerhet kring förändringsarbetets faktiska utfall eller om det ens kommer att genomföras. Överförmyndarnämnden har i beslut lämnat förslag till kommunfullmäktige om att inleda avtalssamverkan med Alingsås och Lerum, men att överförmyndarnämndens tjänstemän behåller sin huvudsakliga arbetsort inom Ale kommun.

2.2 Förbättrings- och utvecklingsområden

Förvaltningen ser ett förbättringsområde i en ökad samverkan mellan överförmyndarförvaltningen och personal vid kommunala boenden. Detta är en del i det förebyggande arbetet för att säkerställa att ställföreträdare följer sitt uppdrag. Det handlar också om att förtydliga vad en god man eller en ställföreträdare ska och inte göra för att säkerställa korrekt ersättning.

2.3 Lagändringar som påverkar nämndens verksamheter

Regeringen beslutade i juli 2019 att en särskild utredare skulle se över reglerna om gode män och förvaltare, vilket ledde fram till den statliga utredningen "Gode män och förvaltare – en översyn" (SOU 2021:36).

Det övergripande syftet med utredningens förslag är att åstadkomma förbättringar för de personer som har behov av en god man eller förvaltare. Något mera preciserat syftar förslagen bland annat till att åstadkomma:

- bättre stöd till och stärkt ställning för huvudmännen,
- bättre möjligheter att rekrytera och behålla kompetenta ställföreträdare,
- bättre förutsättningar för ställföreträdare att utföra sina uppdrag på ett bra sätt,
- högre kvalitet i ställföreträdarnas och överförmyndarnas verksamhet,
- bättre styrning och tillsyn över landets ställföreträdare och överförmyndarverksamheter,
- effektivare beslutsfattande i ärenden om godmanskap och
- ökade förutsättningar för att över tid behålla det ideella inslaget i ställföreträdarsystemet.

Flera av de förslag till förändringar har direkt påverkan på överförmyndarnämndens verksamhet. Förslagen var tänkta att träda i kraft redan 1 januari 2023, men så har inte blivit fallet. Det är idag inte fastställt när eller vilka förändringar som kommer att beslutas utifrån utredningen.

Om utredningens förslag blir genomförda kommer det att påverka verksamheten. Resurserna behöver då utökas inom administration och digital utveckling och eventuellt kan ytterligare utbildningsinsatser krävas. Detta för att kunna hantera verksamheten och den ansvarsområden och tillsynsuppdragen på ett rättssäkert och korrekt sätt.

2.4 Omvärldsfaktorer som påverkar nämndens verksamheter

Förvaltningen bedömer inte att det finns omvärldsfaktorer som har en direkt påverkan på nämndens verksamhet. Behov av gode män och ställföreträdare bedöms inte öka eller minska under 2024 i sådan grad att det kommer att ha en påverkan på verksamheten. Historiskt har behoven kontinuerligt ökat men detta kan samtidigt skifta från år till år. Migrationsverkets prognos för mottagande av ensamkommande barn under 2024 minskar ytterligare från redan låga nivåer.

Det höjda prisbasbelopp kommer att ha en påverkan genom att arvodena baseras på prisbasbeloppet. Höjningen av prisbasbeloppet mellan 2023 och 2024 är cirka 9 procent. Arvodet ökar på grund av detta med drygt 600 kr

per huvudman..

3 Mål och uppdrag

3.1 Av kommunfullmäktige fastställda riktningmål

3.1.1 Ett tryggare Ale

Planeringskommentar

Aktiviteter kopplade till riktningmålet

Aktivitet	Beskrivning*	Önskad effekt
Framtagande av riktat informationsmaterial om godmanskap och förvaltarskap	Kort informationsmaterial om god man och förvaltare, riktad till huvudmän med begränsad kognitiv förmåga. En eller två nivåer gällande språk och förklaringsmodell kan vara aktuellt.	En större del av huvudmännen ska ha kunskap om överförmyndarnämndens tillsynsuppdrag och veta vart man kan vända sig när det inte fungerar, i syfte att öka känslan av trygghet för fler av de huvudmän som är helt beroende av ställföreträdare. Målgruppen är de huvudmän med förhållandevis mycket nedsatt kognitiv förmåga, och språkbruk och/eller bilder i informationsmaterial behöver tas fram med hänsyn till det.

3.1.2 Fokus på kundnytta i Ale

Planeringskommentar

Aktiviteter kopplade till riktningmålet

Aktivitet	Beskrivning*	Önskad effekt
Kontakt med organisationer och föreningar i Ale kommun där andelen möjliga ställföreträdare bedöms som hög.	Överförmyndarnämndens verksamhet är beroende av att enskilda individer önskar åtaga sig uppdrag som god man/förvaltare, ett uppdrag med starkt ideellt inslag. Att hitta samarbete med större sammanslutning inom exempelvis föreningslivet, möjliggör informationsspridning till flera med mindre tidsinsats.	Fler invånare med samhällsengagemang och intresse av att hjälpa en medmänniska ska få kännedom om verksamheten om uppdraget som ställföreträdare. Genom att överförmyndarnämndens verksamhet är välkänd av den organisation eller förening som individen redan är aktiv i, och har förtroende för, är steget till att våga ta uppdrag som ställföreträdare förhoppningsvis lägre.
Samtliga WärnaGo-mallar och informationsmaterial ska skrivas om till klarspråk.	WärnaGo är det ärendehanteringssystem som används av verksamheten vid handläggning av ärenden. Textmallar finns för både upprättande av skrivelser som verkställighetsbeslut. Mål medföljer från föregående år. En viss modernisering och förenkling av språket i mallarna har gjorts. I och med organisatoriska förändringar från 2023, då kommunen övergår till förvaltningar, ska samtliga mallars sidhuvud uppdateras. Slutförandet och införande i ärendehanteringssystemet ska färdigställas under året. Genomgång, gallring och revidering ska påbörjas av verksamhetens informationsmaterial då dessa finns med olika utformning idag. Likformighet och klarspråk står i fokus.	En ökad upplevelse av god service genom att skrivelser är lättförstådda och tydliga både när det gäller formulering av beslut och skälen till beslutet som vilka uppgifter och handlingar myndigheten begär. Den information överförmyndarnämnden skickar ut ska också vara enkel att ta till sig, och vid behov ha uppgift om hur och var ytterligare information finns att hämta.

3.1.3 En effektivare organisation i Ale

Planeringskommentar

Aktiviteter kopplade till riktningmålet

Aktivitet	Beskrivning*	Önskad effekt
Upprättande av rutin och framtagande av verktyg för genomförande av utökad tillsyn.	<p>Överförmyndarnämnden vill genom dialog med de av kommunens verksamheter som möter ställföreträdare, företrädesvis socialsekreterare och boendepersonal, nå fram till ett så hållbart och tidseffektivt sätt som möjligt för andra aktörer att lämna de upplysningar som överförmyndarnämnden begär för att sköta sitt tillsynsuppdrag.</p> <p>Överförmyndarnämndens behov av information och i lag eventuellt ställda eller kommande krav på tillsynens utformning, kommer dock alltid vara ledande för hur informationsinhämtning och kontroll av uppgifter ska göras.</p> <p>Planerade aktiviteter medföljer från tidigare år, då de ännu ej genomförts i önskat omfattning. Mål och aktiviteter bedöms som viktigt och följer med från föregående år.</p>	<p>Målet är skapa en fungerande rutin dels vad gäller årlig granskning av ställföreträdares årsredovisning för uppdraget att bevaka rätt och sörja för person, dels att övriga enheter inom kommunen aktivt bidrar till tillsynsverksamheten genom att överförmyndarnämnden, utan särskild begäran, får information när de upplever att ställföreträdarskapen i dessa delar brister vad gäller kvalitet och utförande.</p> <p>Överförmyndarnämnden kan då bedöma om förhållanden kan rättas till genom utbildande insatser eller om andra åtgärder krävs för att säkerställa att huvudmannen får det stöd denne har rätt till.</p>

3.2 Av kommunfullmäktige fastställda mål

3.2.1 Hållbar kompetensförsörjning

Beskrivning

Säkerställ att vi använder alla kompetenser på rätt plats i organisationen och att vi automatiserar och effektiviserar i största möjliga utsträckning. Målet syftar även till att sänka personalomsättning samt sjuktagen. Vi behöver också utveckla rekryteringsförfarandet, vi behöver göra överväganden kring vem som gör vad och varför det görs, för att minska risken för felrekrytering. Kommunen behöver arbeta med att vidareutveckla och skapa karriärvägar för befintlig personal.

Planeringskommentar

Förvaltningen behöver kontinuerligt identifiera manuella och tidskrävande arbetsuppgifter som kan automatisera eller på annat sätt effektiviseras genom exempelvis digitalisering.

Avgörande för kompetensförsörjningen inom överförmyndarnämnden är om beslut om förändrad organisation fattas och exakt hur en sådan organisering ska se ut. Idag är överförmyndarnämndens förvaltningen liten och sårbar vilket också lyfts i förvaltningens utredning om organisering av överförmyndarnämnden.

3.3 Av nämnden fastställda mål

3.4 Av fullmäktige fastställda uppdrag

3.4.1 Innovation och ständiga förbättringar

Allmän beskrivning

Genomlysningssuppdraget gav många förslag på förbättringar för framtiden som ska tas om hand. Ett arbete utifrån "Sveriges bästa verksamheter" ska startas upp och löpa under minst tre år i syfte att skapa en organisation som ständigt förbättras genom forskningsgrundade principer.

Planeringskommentar

Under 2024 deltar inte medarbetare i det riktade arbetet med "Sveriges bästa verksamheter".

3.4.2 Uppdrag kunddialog

Allmän beskrivning

Alla kommunens verksamheter skall ha kunddialog för att förstå kundens behov och förväntningar på Ale kommun. Dialogen måste anpassas till den verksamhet man levererar och kundens förutsättningar. Syftet är att för att förstå gapet i leveransen som en del av arbetet med ständiga förbättringar. En del av våra verksamheter har redan denna typ av dialog, men det saknas inom flertalet verksamheter. Resultatet från dialogerna ska presenteras i underlaget inför mål och budget.

Planeringskommentar

Genomförda kunddialoger kommer att redovisas i förvaltningens nulägesanalys som underlag inför beslut om mål och budget i juni 2024. I de fall det i nuläget inte genomförts kunddialoger kommer det att skapas en struktur för detta arbetet under 2024.

3.4.3 Genomlysning av hela organisationen, med särskilt fokus på det förvaltningsöverskridande

Allmän beskrivning

Effektivitet, placering, ska kommunen fortsätta med verksamheten.

Planeringskommentar

Nämndens förvaltning omhändertar genomlysningen av sin organisation i arbetet med nulägesanalysen. Den förvaltningsöverskridande genomlysningen hanteras som ett separat uppdrag som kommunledningsförvaltningen ansvarar för att genomföra tillsammans med kommunens övriga förvaltningar.

3.4.4 Utveckla samverkan mellan överförmyndarnämnden och socialtjänstens myndighets- och utförarenheter

Allmän beskrivning

Genom en regelbunden samverkan mellan överförmyndarnämnden och socialtjänsten skapas bättre förutsättningar att löpande få ut korrekt information om ställföreträdarens ansvar. Det ger förbättrade möjligheter till att få en hållbar planering med rätt insatser för den enskilde, då ställföreträdaren kan vara den som håller i alla trådar och därmed kan redogöra för helheten på ett mer adekvat sätt än huvudman själv klarar av.

Planeringskommentar

Socialförvaltningen avser att bjuda in till samverkansmöten med berörda förtroendevalda och ansvarig chef.

4 Ekonomisk sammanfattning

4.1 Ekonomisk sammanställning

Besluts/verksamhetsområden	2023		2024
	Prognos	Budget	Budget
Belopp i tkr			
Intäkt	123	155	0
Kostnad	-2 501	-3 233	-3 222
Totalt	-2 378	-3 078	-3 222

Överförmyndarnämndens budget uppgår till 3 222 tkr för 2024. Verksamheten är underfinansierad då arvodet baseras på prisbasbelopp vilket inte räknats upp till årets budget. Detta avser även sociala avgifter för arvoden som ökar med 2 % jämfört med föregående år. Den kompensation som tilldelats överförmyndarnämnden är för löneökning samt ökade sociala avgifter vilket dock inte fullt ut täcker de ökade kostnaderna. Underfinansieringen hanteras temporärt genom minskade personalkostnader på grund av en långtidsfrånvaro som inte ersätts fullt under hela året.

Verksamheten är liten med få budgetposter och den största kostnaden utgörs av lagstadgat arvode och ersättning till ställföreträdare inklusive personalomkostnader samt kostnader för extern anlita professionell ställföreträdare i några ärenden.

Övriga kostnader fördelas på lönekostnader, samt övriga verksamhetskostnader såsom IT-licens för verksamhetens ärendehanteringssystem och övriga IT-system, handböcker till nya ställföreträdare, porto, kontorsmaterial, utbildning och trycksaker.

Budgeterade arvodeskostnader uppskattas utifrån föregående års utfall, oförändrad ärendemängd och komplexitet i ärendena. Hur stor del av arvodeskostnaderna som hamnar på överförmyndaren, och inte den enskilde huvudmannen, avgörs av dennes inkomst och samlade tillgångar, varför det kan skifta från år till år.

5 Organisation och basverksamhet

5.1 Reglemente och nämndens uppdrag

5.2 Beskrivning av basverksamhet

Överförmyndarnämndens tillsyn över ställföreträdare och förmyndare görs huvudsakligen genom att granska de årliga redovisningar ställföreträdare lämnar in före den 1 mars varje år. Parallellt med granskningen och under resten av året har verksamheten i uppdrag att sköta även övriga delar som ålägger överförmyndarnämnden.

Förvaltningsorganisation

Överförmyndarnämndens förvaltning består av en enhet med två medarbetare.

5.2.1 Verksamhetsmått

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2022	Utfall 2023
Överförmyndarverksamhet	Förmyndarskap	143	145
	Godmanskap enl. FB 11:4	169	170
	Förvaltarskap enl. FB 11:7	20	17
	Ensamkommande barn i kommunen	6	2
	Särskilt förordnad vårdnadshavare	13	16
	Kombinerat godmanskap och förvaltarskap enl. FB 11:4, 11:7	8	7

5.3 Kommentar verksamhetsmått

Bedömningen är att små förändringar kommer att ske under 2024 men att detta samtidigt är svårt att prognostisera.